

Συμπεράσματα του Συμβουλίου και των αντιπροσώπων των κυβερνήσεων των κρατών μελών, που συνήλθαν στο πλαίσιο του Συμβουλίου, σχετικά με την προαγωγή της πολιτισμικής ποικιλομορφίας και του διαπολιτισμικού διαλόγου στις εξωτερικές σχέσεις της Ένωσης και των κρατών μελών της

(2008/C 320/04)

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ ΤΩΝ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΝ ΤΩΝ ΚΡΑΤΩΝ ΜΕΛΩΝ, ΣΥΝΕΡΧΟΜΕΝΟΙ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ,

1. ΈΧΟΝΤΑΣ ΥΠΩΨΗ:

- τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας,
- τη σύμβαση της ΟΥΝΕΣΚΟ για την προστασία και την προώθηση της πολυμορφίας των πολιτιστικών εκφράσεων, της 20ής Οκτωβρίου 2005 ⁽¹⁾,
- σύμβαση της ΟΥΝΕΣΚΟ της 14ης Νοεμβρίου 1970 για τα μέσα απαγόρευσης και πρόληψης της παράνομης εισαγωγής, εξαγωγής και μεταφοράς ιδιοκτησίας πολιτιστικών αγαθών,
- την απόφαση αριθ. 1983/2006/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 2006, σχετικά με το Ευρωπαϊκό Έτος Διαπολιτισμικού Διαλόγου (2008) ⁽²⁾.

2. ΕΠΙΚΡΟΤΩΝΤΑΣ:

- τα συμπεράσματα της Προεδρίας του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου που πραγματοποιήθηκε στις 19 και 20 Ιουνίου 2008 στις Βρυξέλλες ⁽³⁾, σύμφωνα με τα οποία η πολιτιστική συνεργασία και ο διαπολιτισμικός διάλογος θεωρούνται ως ενιαίες συνιστώσες του συνόλου των εξωτερικών πολιτικών.

3. ΑΝΑΦΕΡΟΜΕΝΟΙ:

- στο ψήφισμα του Συμβουλίου της 16ης Νοεμβρίου 2007 σχετικά με μια ευρωπαϊκή ατζέντα για τον πολιτισμό ⁽⁴⁾,
- συμπεράσματα του Συμβουλίου της 21ης Μαΐου 2008 σχετικά με τις διαπολιτισμικές ικανότητες ⁽⁵⁾,
- και στα συμπεράσματα του Συμβουλίου και των αντιπροσώπων των κυβερνήσεων των κρατών μελών, συνεργαζόμενων στο πλαίσιο του Συμβουλίου, στις 21 Μαΐου 2008, σχετικά με το πρόγραμμα εργασίας στον πολιτιστικό τομέα για την περίοδο 2008-2010 ⁽⁶⁾.

4. ΥΠΟΔΕΧΟΜΕΝΟΙ ΜΕ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝ:

- την ανακοίνωση της Επιτροπής της 10ης Μαΐου 2007 σχετικά με μια ευρωπαϊκή ατζέντα για τον πολιτισμό σε έναν κόσμο παγκοσμιοποίησης ⁽⁷⁾.

⁽¹⁾ Απόφαση 2006/515/ΕΚ του Συμβουλίου, της 18ης Μαΐου 2006, για τη σύναψη της σύμβασης για την προστασία και την προώθηση της πολυμορφίας των πολιτιστικών εκφράσεων (ΕΕ L 201 της 25.7.2006, σ. 15).

⁽²⁾ ΕΕ L 412 της 30.12.2006, σ. 44.

⁽³⁾ 11018/08.

⁽⁴⁾ ΕΕ C 287 της 29.11.2007, σ. 1.

⁽⁵⁾ 9021/08.

⁽⁶⁾ ΕΕ C 143 της 10.6.2008, σ. 9.

⁽⁷⁾ COM(2007) 242 τελικό.

5. ΕΚΤΙΜΩΝΤΑΣ ΟΤΙ:

- ο διαπολιτισμικός διάλογος μπορεί να συμβάλει στην προσέγγιση των ατόμων και των λαών, στην πρόληψη των συγκρούσεων και στις διαδικασίες συμφιλίωσης, ιδίως στις περιοχές που αντιμετωπίζουν καταστάσεις πολιτικής ευπάθειας,
- οι πολιτιστικές ανταλλαγές και οι δράσεις πολιτιστικής συνεργασίας, μεταξύ άλλων στον οπτικοακουστικό τομέα, μπορούν να συμβάλουν στη διαμόρφωση σχέσεων που βασίζονται στη σύμπραξη, στην ενίσχυση της θέσης και του ρόλου της κοινωνίας των πολιτών, στις διαδικασίες εκδημοκρατισμού και χρηστής διακυβέρνησης, καθώς και στην προαγωγή των ανθρώπινων δικαιωμάτων και των θεμελιωδών ελευθεριών,
- ο πολιτιστικός τομέας, ουσιαστική συνιστώσα της οικονομίας της γνώσης, είναι επίσης ένας τομέας μεγάλων οικονομικών δυνατοτήτων, ιδίως όσον αφορά τις πολιτιστικές και δημιουργικές βιομηχανίες, και εκείνη του βιώσιμου πολιτιστικού τουρισμού,
- η θέση της Ευρώπης ανά την υφήλιο, από καλλιτεχνική, διανοητική και επιστημονική άποψη, εξαρτάται, σε μεγάλο βαθμό, από το δυναμισμό της πολιτιστικής της δημιουργίας και από τις πολιτιστικές ανταλλαγές με τις τρίτες χώρες,
- οι πολιτιστικοί δεσμοί μεταξύ της Ευρώπης και των άλλων περιοχών του κόσμου μπορούν να είναι σημαντικοί για την ανάπτυξη του διαπολιτισμικού διαλόγου και την εκπόνηση κοινών πολιτιστικών σχεδίων· εξάλλου, η Ένωση πρέπει να μεριμνά για την προαγωγή της πολιτισμικής και γλωσσικής πολυμορφίας.

6. ΚΑΛΟΥΝ ΤΑ ΚΡΑΤΗ ΜΕΛΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ, ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΩΝ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΩΝ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΩΝ ΤΟΥΣ ΚΑΙ ΤΗΡΟΥΜΕΝΗΣ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ ΤΗΣ ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΟΤΗΤΑΣ:

A. να επιδώξουν τους ακόλουθους πολιτικούς στόχους:

1. να ενισχύσουν τη θέση και τον ρόλο του πολιτιστικού τομέα στις πολιτικές και τα προγράμματα που διεξάγουν στο πλαίσιο των εξωτερικών σχέσεων και να προωθήσουν τη συνεργασία με τις τρίτες χώρες και τις αρμόδιες για τον πολιτιστικό τομέα διεθνείς οργανώσεις, και ιδίως την ΟΥΝΕΣΚΟ και το Συμβούλιο της Ευρώπης, με στόχο τη βελτίωση της ποιότητας και της ποικιλομορφίας των υλοποιούμενων πολιτιστικών δράσεων και, γενικότερα, να συμβάλουν στην υλοποίηση των στόχων της εξωτερικής πολιτικής και στην αιεφόρο ανάπτυξη·
2. να προβάλλουν τη σύμβαση της ΟΥΝΕΣΚΟ για την προστασία και την προώθηση της πολυμορφίας των πολιτιστικών εκφράσεων, της 20ής Οκτωβρίου 2005:
 - ενθάρρυνση της επικύρωσης και της υλοποίησης της σύμβασης αυτής, η οποία αποτελεί ουσιαστικό στοιχείο των πολιτιστικών σχέσεων της Ένωσης και των κρατών μελών με τις τρίτες χώρες και ένας πυλώνας της παγκόσμιας διακυβέρνησης,

- πλήρη συνυπολογισμό, στις εξωτερικές σχέσεις, της ιδιαιτερότητας των πολιτιστικών δραστηριοτήτων, αγαθών και υπηρεσιών, που έχουν διττό χαρακτήρα, οικονομικό και πολιτιστικό,
- έναρξη ή συνέχιση πολιτικού διαλόγου με τις τρίτες χώρες, όσον αφορά ιδίως τα νομοθετικά και κανονιστικά πλαίσια, ώστε να αναπτυχθεί θέση του πολιτιστικού τομέα στις πολιτικές των χωρών αυτών,
- προώθηση εξωτερικών πολιτιστικών πολιτικών που ευνοούν το δυναμισμό και την ισορροπία των ανταλλαγών πολιτιστικών αγαθών και υπηρεσιών με τις τρίτες χώρες, ιδίως στις αναδυόμενες οικονομίες, ούτως ώστε να διαφυλαχθεί και να προαχθεί η πολιτιστική πολυμορφία ανά την υφήλιο και να ενισχυθεί η ζωτικότητα της ευρωπαϊκής οικονομίας του πολιτισμού,
- ενίσχυση της συμβολής του πολιτιστικού τομέα στην αειφόρο ανάπτυξη και προώθηση της συνεργασίας και της αλληλεγγύης με τις αναπτυσσόμενες χώρες σε πνεύμα σύμπραξης, προκειμένου οι χώρες αυτές να είναι πλέον ικανές να προστατεύουν και να προάγουν την πολυμορφία των πολιτιστικών εκφράσεων, συμπεριλαμβανομένων των πολιτιστικών βιομηχανιών και της σύγχρονης δημιουργίας·

3. να προωθήσουν το διαπολιτισμικό διάλογο μέσω της συνέχισης συγκεκριμένων σχεδίων, δράσεων ευαισθητοποίησης και ανταλλαγών βέλτιστων πρακτικών που υλοποιούνται με επιτυχία στα κράτη μέλη καθώς και εκτός της Ένωσης στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Έτους Διαπολιτισμικού Διαλόγου (2008), ιδίως βάσει της επισκόπησης αυτού του έτους στην οποία θα προβεί η Επιτροπή·

B. να καθορίσουν σφαιρικές και συνεκτικές προσεγγίσεις:

- κατάστρωση ευρωπαϊκής στρατηγικής με στόχο τη συνεκτική και συστηματική ένταξη του πολιτιστικού τομέα στις εξωτερικές σχέσεις της Ένωσης καθώς και τη συμβολή στη συμπληρωματικότητα των δράσεων της Ένωσης με τις δράσεις των κρατών μελών της,
- έγκριση ειδικών στρατηγικών με τις τρίτες χώρες και περιοχές, προκειμένου να αποσαφηνισθούν οι στόχοι και τα μέσα δράσης στον τομέα των πολιτιστικών σχέσεων· οι στρατηγικές αυτές θα είναι ιδίως προσαρμοσμένες στα χαρακτηριστικά και στις προοπτικές βιώσιμης ανάπτυξης του πολιτιστικού τομέα, στην πορεία των πολιτιστικών ανταλλαγών με την Ένωση, καθώς και στην οικονομική και κοινωνική κατάστασή τους,
- οι ειδικές αυτές στρατηγικές θα μπορούν να καθορισθούν, τηρουμένης της κατανομής των αρμοδιοτήτων που προβλέπεται στη συνθήκη, μετά από διαδικασίες εμπειρογνομosύνης και συνεννόησης με τις ενδιαφερόμενες χώρες και περιοχές·

Γ. να εντείνουν στο πλαίσιο αυτό την παροχή στήριξης:

- προς τις δράσεις πολιτιστικής συνεργασίας με τρίτες χώρες, σε τοπικό, περιφερειακό ή εθνικό επίπεδο, προκειμένου να ευνοήσουν τις πολιτιστικές και καλλιτεχνικές

ανταλλαγές και τις συμπαραγωγές, να συμβάλουν στην κατάρτιση και στην κινητικότητα των καλλιτεχνών και των επαγγελματιών του πολιτιστικού τομέα και να ενισχύσουν, εάν είναι απαραίτητο, ιδίως μέσω της ανταλλαγής εμπειρογνομosύνης τις ικανότητες ανάπτυξης των πολιτιστικών τομέα των χωρών εταίρων,

- για τη διεθνή προαγωγή των ευρωπαϊκών πολιτιστικών δραστηριοτήτων, αγαθών και υπηρεσιών, μεταξύ άλλων των οπτικοακουστικών, όπως οι εξωτερικές οπτικοακουστικές υπηρεσίες, και για την κινητικότητα των Ευρωπαίων καλλιτεχνών και επαγγελματιών του πολιτιστικού τομέα εκτός της Ένωσης,
- για την πολυγλωσσία —και δει μέσω της εκμάθησης των ξένων γλωσσών, της μετάφρασης και την ανάπτυξης των δυνατοτήτων όλων των ευρωπαϊκών γλωσσών για την ανάπτυξη του πολιτισμικού και οικονομικού διαλόγου με τον υπόλοιπο κόσμο— και της ανάπτυξης των διαπολιτισμικών ικανοτήτων,
- για την κινητικότητα των νέων, στο πλαίσιο των κατάλληλων κοινοτικών πρωτοβουλιών και προγραμμάτων, την πολιτιστική και καλλιτεχνική τους εκπαίδευση, συμπεριλαμβανομένης της κατάρτισής τους στον τομέα των μέσων μαζικής ενημέρωσης, και την πρόσβασή τους στις καλλιτεχνικές εκφράσεις στην ποικιλομορφία τους,
- για την προστασία του δικαιώματος δημιουργού και των συγγενικών δικαιωμάτων και για την πρόληψη της παραποίησης και της παραγωγής χωρίς άδεια (πειρατεία) σε διεθνές επίπεδο, στο πλαίσιο των σχετικών διμερών και πολυμερών συμφωνιών και του πολιτικού διαλόγου και της συνεργασίας με τρίτες χώρες,
- για την προστασία, τη διατήρηση και την αξιοποίηση της πολιτιστικής, υλικής και άυλης κληρονομιάς και για τη διεθνή συνεργασία, μέσω μεταξύ άλλων της ανταλλαγής εμπειριών βάσει της προαναφερόμενης σύμβασης της ΟΥΝΕΣΚΟ του 1970, στον τομέα της πρόληψης και της καταπολέμησης της κλοπής και της παράνομης εμπορίας πολιτιστικών αγαθών, ιδίως εκείνων που έχουν αποκτηθεί με παράνομες ανασκαφές ή με λεηλασία μνημείων·

Δ. να αναπτύξουν προς τούτο τις ακόλουθες μεθόδους εργασίας και μέσα:

- ανάλυση των πολιτιστικών τομέων των τρίτων χωρών, καθώς και της αναπτυξιακής προοπτικής τους και του κανονιστικού πλαισίου που διαθέτουν, προκειμένου να συμβάλουν στον καλύτερο καθορισμό των στρατηγικών και των δράσεων που πρέπει να διεξαχθούν· η Επιτροπή, σε συνεργασία με τα κράτη μέλη, θα συνεισφέρει στην ανάλυση αυτή,
- αξιοποίηση της πείρας των κρατών μελών και ενθάρρυνση των συνεργιών, προκειμένου να συμβάλουν στη συμπληρωματικότητα των δράσεων που διεξάγει η Ένωση με τις δράσεις των κρατών μελών της και να ενθαρρύνουν τη διεξαγωγή και άλλων κοινών πολιτιστικών δράσεων και σχεδίων σε διεθνές επίπεδο· η ανοικτή μέθοδος συντονισμού «πολιτιστικός τομέας» θα μπορούσε να συμβάλει σε αυτό,

- μέριμνα για τον καθορισμό, στο πλαίσιο των υφιστάμενων χρηματοοικονομικών μέσων, επιχειρησιακών προγραμμάτων και προγραμμάτων προσαρμοσμένων στα χαρακτηριστικά του πολιτιστικού τομέα, ιδίως δε στις μικρές δομές παραγωγής και διάδοσης, και στις τοπικές ιδιαιτερότητες των κρατών μελών και των χωρών εταίρων: βελτίωση της πρόσβασης επαγγελματιών της πληροφόρησης στα προγράμματα και τις δράσεις στήριξης, απλούστευση των διαδικασιών λήψης επιδοτήσεων, πρόβλεψη χρηματοδοτικής στήριξης σε βάθος χρόνου, κ.λπ.,
 - συνυπολογισμός, στο πλαίσιο των διαπραγματεύσεων διεθνών συμφωνιών με τους περιφερειακούς οργανισμούς ή τις χώρες εταίρους, των στρατηγικών που καταστρώνονται με τον καθένα από αυτούς τους εταίρους,
 - ενθάρρυνση της εμπλοκής των καλλιτεχνών, των επαγγελματιών του πολιτιστικού τομέα και, ευρύτερα, της κοινωνίας των πολιτών, τόσο των κρατών μελών όσο και των χωρών εταίρων, στην κατάρτιση και την υλοποίηση των εξωτερικών πολιτιστικών πολιτικών,
 - προώθηση, τέλος, μεγαλύτερης συνεργασίας με τους πολιτιστικούς θεσμούς των κρατών μελών της Ένωσης που βρίσκονται σε τρίτες χώρες, συμπεριλαμβανομένων των πολιτιστικών ιδρυμάτων, και των ισοδυνάμων τους στις χώρες αυτές, ιδίως μέσω δικτύωσης.
-